

Archeologické léto 2024 v Muzeu Prahy

Linda Daněčková

Komentované vycházky po archeologických památkách české metropole mají v Muzeu hlavního města Prahy dlouholetou tradici. Archeologové a kurátoři archeologických sbírek vyrazili se zájemci o historii a archeologii na více či méně známé pražské lokality v minulosti nárazově podle poptávky a situace, od roku 2021 pak pravidelně každé léto.

Nejčastějšími cíli vycházek kromě právě probíhajících archeologických výzkumů byla hradiště, která jsou v krajině dobře patrná a kde je dosud možno v terénu rozeznat pozůstatky dávného osídlení. Cestou k opevněným areálům nebyly ve výkladu opomenuty dosud stojící památky středověké i novověké a také zajímavosti z minulosti nedávné. Mezi navštěvovaná místa patřily zejména tyto lokality: hradiště Bohnice-Zámka, Butovice, Hostivař, Šárka, Vinoř a výšinná opevněná sídliště Na Farkách a Baba – u sv. Matěje.

Výpravy za poznáním se konaly v podnebně vhodných měsících (červen až říjen), přičemž jejich návštěvnost byla silně ovlivněna aktuálním počasím. Potenciální účastníci

Obr. 1. Archeoložka Linda Daněčková a účastníci vycházky na hradišti Butovice, foto Kateřina Stará

Obr. 2. Hradiště Butovice,
foto Kateřina Stará

procházek si zvolili jiný způsob trávení svého volného času jak v případě deštivé předpovědi počasí, tak ve dnech spalujících veder. Místo srazu účastníků akce bylo zpravidla na dobře identifikovatelných a dostupných místech, např. na zastávce autobusu, též čas zahájení exkurze byl uzpůsoben příjezdu městské hromadné dopravy. Trasy výletů byly vždy předem vyzkoušeny, aby se ověřila schůdnost komunikací, viditelnost reliktů archeologických situací, přístupnost interiérů (např. sakrálních staveb), přibližná délka konání akce, orientace průvodců v terénu a byla vytvořena dramaturgická linka výkladu. Příprava vycházky zahrnovala kromě studia odborné literatury a nejnovějších zjištění také výrobu obrazového doprovodu (cedule rozměru A3 s mapkami a plány), rekonstrukcemi pro lepší představu laické veřejnosti o možné podobě místa v minulosti a s vyobrazením lokálních archeologických nálezů.

Akce bývaly propagovány na sociálních sítích a webových stránkách muzea a v časopisech dotčených městských částí. Vstup na vycházky byl zdarma a bez předchozí rezervace, takže skupinu nadšenců archeologie a lokální historie leckdy doplňovali náhodní kolemjdoucí bez jakýchkoli znalostí o (pre)historii daného místa, pro které bylo setkání s archeology vykročením zcela mimo okruh jejich dosavadních zájmů a znalostí.

Archeologické vycházky Muzea Prahy byly v minulosti plánovány jako samostatné akce, případně byly součástí muzejních oslav Mezinárodního dne archeologie či se konaly v rámci muzejních příměstských táborů. V roce 2024 jsme se poprvé s našimi výlety za poznáním přidružili k celorepublikové akci Archeologické léto pod hlavičkou Archeologického ústavu Akademie věd ČR v Praze a v Brně. (My jsme organizační záležitosti řešili s pražským ústavem.) Šlo o pátý ročník série komentovaných prohlídek vybraných archeologických lokalit, které probíhaly od června do poloviny září. Této akce se v roce 2024 zúčastnilo 79 institucí, které připravily více než 250 akcí na více než 100 lokalitách.¹

Obr. 3. Hradiště Šárka,
foto Daniel Hauser

Díky našim aktivitám se nabídka vycházek v rámci Archeologického léta poprvé rozšířila o hradiště Butovice a hradiště Šárka:

8. 6. 2024 ve 14.10–16.00 – hradiště Butovice, vycházku vedla Katarína Petriščáková

25. 6. 2024 v 10.10–12.00 – hradiště Butovice, vycházku vedla Linda Daněčková

14. 7. 2024 v 10.00–12.00 – hradiště Šárka, vycházku vedl Pavel KacI

16. 7. 2024 v 10.10–12.00 – hradiště Butovice, vycházku vedla Linda Daněčková

17. 7. 2024 ve 14.00–16.00 – hradiště Šárka, vycházku vedl Pavel KacI

Vzhledem k tomu, že organizační stránka věci byla na bedrech Archeologického ústavu, nemuseli jsme se výrazněji zabývat propagací akce (vyjma muzejních internetových stránek a sociálních sítí). Díky rezervačnímu systému jsme měli alespoň rámcově přehled, kolik návštěvníků komentovaných vycházek máme očekávat. Součástí koordinované přípravy a realizace vycházek byl rovněž stejnokroj průvodců (reflexní vesta s nápisem Archeologické léto), která umožnila příchozím snadnou identifikaci odborného průvodce.

Archeologický ústav připravil pro účastníky Archeologického léta také soutěž, během které sbírali do předtištěných karet samolepky navštívených lokalit. Sběratelskými kartami a samolepkami na rozdávání byli průvodci Muzea Prahy rovněž vybaveni.

Spolupráce s Archeologickým ústavem a účast oddělení archeologických sbírek Muzea hlavního města Prahy na prázdninové popularizační akci Archeologické léto proběhla k plné spokojenosti obou stran a doufáme, že také ke spokojenosti návštěvníků. Předpokládáme, že tato spolupráce bude pokračovat i v příštích letech.

Mgr. Linda Daněčková, Muzeum Prahy, daneckova@muzeumprahy.cz

¹ Tisková zpráva. Letošní ročník Archeologického léta slibuje i letecké zážitky a neznámá zákoutí Vyšehradu. [online]. [cited 2025-02-20]. Available from chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.arub.cz/wp-content/uploads/TZ_Archeologicke_let_2024.pdf